BURSA'da REFERANDUM YAPILIYOR

15 GÜNDE BİR ÇIKAR

SAYI : 53 31 Mart 1975

Emek en yüce değerdir

MADEN-İŞ

Birlikten Kuvvet Doğar

ÖRNEK BİR KARAR

Bursa XIII. Bölge temsilciliğimiz sınırları içinde kurulu Otomotiv sanayii (Renault, Tofaş) ve Madeni eşya işkolunda üretim yapan Robert Bosch, S.K.T. ve MAKO işyerlerinde çalışan üyelerimiz adına yapılacak yeni dönem toplu iş sözleşmeleri için ön çalışmalar bitmiş «İşçilerin özgürce seçerek örgütlendiği sendikalar tarafından temsil

Devamı 7. sayfada

YORUM

1961 anayasasında yer alan sendika seçme özgürlüğünün hayata geçirilmesi için üst örgütümüz DİSK'in ve DİSK'e bağlı sendikaların yıllardır savunduğu REFERANDUM, henüz yasalaşmamış olmasına rağmen bu günlerde fiilen uygulanmaya başlanmıştır.

Herhangi bir işyerinde toplu sözleşme yapmaya yetkili sendikanın saptanmasında en gerçekçi ve en **geçerli yol** olan REFERANDUMUN, gizli oy açık sayım yolu ile uygulanmaya başlaması ile, bu güne kadar çeşitli sahtekârlıklarla işyerlerinde yetki alan sarı sendikalar silinmeye ve yok olmaya başlamışlardır. Çünkü işçiler, baskı yolu ile üye oldukları ve yıllardır kendilerini işverene satan sarı sendikaları böylece işyerlerinde yetkisiz bırakmakta ve gerçek işçi sendikalarına oy vermektedirler.

Devamı 7. sayfada

E.C.A.'DA REFERANDUM

İŞÇİLER MADEN-İŞ'İ SEÇTİ

gizli oy

açık sayım

Sendikamız ile Otomobil-İş Sendikası arasındaki Toplu Sözleşme yetki anlaşmazlığı, Kartal Maltepe'de kurulu E.C.A. Fabrikası işçilerinin oylarıyla sendikamız lehine sonuçlanmıştır.

Sendikamız IV. Bölge Temsilciliği sınırları dahilinde bulunan E.C.A. Pres Döküm San. A.Ş. işyerindeki işçiler Sendikamıza üye olduktan sonra, Sendikamız anılan işyerindeki üyelerimiz adına yapılacak Toplu İş Sözleşmesi için, bu işyerinde Toplu Sözleşme çağrısında bulunmuştur.

Aynı işyeri için Otomobil-İş Sendikası da çağrıda bulunduğundan İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü karşılıklı çağrı ve itirazlar üzerine taraflardan, gerekli belgeleri istemiş ve yaptığı tetkikat sonucunda ibraz edilen belgeler üzerinde kesin karara varamadığından bahisle, bu işyerinde REFERANDUM yapılması gerektiğini bunun da İş Mahkemelerine ait olduğunu karara bağlamıştır.

Bunun üzerine 3. İş Mahkemesi bu işyerinde «REFERANDUM» yapılmasına karar vermiştir.

Daha sonra 17 Mart 1975 günü E.C.A. işyerinde gizli oy-açık sayım yoluyla yapılan referandum sonucunda 188 işçi sendikamız lehine oy kullanmış, Otomobil-İş ise ancak 43 oy alabilmiştir.

NETAŞ İŞÇİSİ HAKLIDIR GÜÇLÜDÜR

Kanada sermayesinin hakim olduğu ve % 49 sermayesi PTT'ye ait olmasına rağmen, Kanadalı bir müdürün yönetiminde bulunan NORTHERN ELECTRİC TELEKOMÜNİKASYON A.Ş. işyerinde çalışmakta olan 1300 işçi, sarı sendika zincirini kırarak bundan bir süre önce sendikamız saflarına katılmıştı.

Kanadalı genel müdürün başkanlığında NETAŞ yönetimi, işçilerin Maden-İş saflarına katılmasını engellemek amacı ile yoğun baskılara girişmiş ve 20 işçiyi işten atmıştı.

Arkadaşlarının işine son verilmesini protesto etmek amacı ile 24 Şubatta başlıyan direnişin ardından 13 mart günü, işverenin çağrısı üzerine polis kuvvetleri fabrikayı basmış, arabaları ve copları ile işçilerin üzerine saldırarak 27 kişiyi alıp götürmüştür.

Sendikamız yöneticilerinin gerekli girişimleri sonucunda 27 işçi serbest bırakılmıştır.

İşveren sarı sendika çetelerinin ve polisin tezgâhladığı oyunlar, NETAŞ işçilerinin olduğu kadar, Türkiye işçi sınıfının her geçen gün yükselen haklı mücadelesini durmaya yetmiyecektir.

NETAŞ'LI EMEKÇİLER BAKANLARA TELGRAF ÇEKTİ

13 Mart günü cereyan eden olaylar üzerine NETAŞ işçilerinin Cumhurbaşkanına ve bazı bakanlıklara şu telgrafı çektikleri öğrenilmiştir:

«Azgelişmiş bir ülkenin sanayisine Telekomünikasyon sahasında emekleri ile katkıda bulunan biz NETAŞ işçileri, hakkımız olan sendika seçme özgürlüğünü kullanarak 31 Ocak 1975 günü üyesi olduğumuz Tek-Met-İş sendikasından istifa edip, Maden-İş sendikasına geçtik. Gerçek devrimci sendikalara karşı tüm işverenlerin yaptığı gibi, Kanadalı Genel Müdür başkanlığındaki işveren, bu geçişi engellemek için yoğun baskılara girişti.»

İşverenin bugüne kadarki uygulamalarını sıraladıktan sonra tüm bu yasa dışı olayları protesto etmek amacı ile direnişe geçtiklerini belirten NETAŞ emekçileri, telgraflarına şöyle devam etmişlerdir:

«Halkımızın özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde yeni bir çığırın bayrak koşusu başlamıştır. Bugün bu koşuda sıra NETAŞ işçilerinininindir. Bu bayrağı teslim alacak ellere kadar başarı ile taşıyacağız. Ve taşımaya and içtik.»

Türkiye işçi sınıfının haklarına el uzatan ve yasalarla verilmiş hakları çiğneyenleri protesto eden telgraf şöyle tamamlanmaktadır:

«Bizler NETAŞ işçileri olarak, yasalara uymayanları, size, kamuoyuna tanıtıp, şikâyet ediyoruz.»

NETAŞ'LI İŞÇİLERE YARDIMLAR DEVAM EDİYOR

Haklı davalarında kararlı olan NETAŞ İşçilerine, diğer işyerlerinde çalışan işçi arkadaşları tarafından başlatılan yardım kampanyası hızla sürdürülmektedir.

Silahtarağa XIV. Bölge Temsilciliğimize bağlı ESTAŞ işçilerinin 14/3/1975 tarihinde başlattığı bu yardım kampanyası, Levent VI. Bölge Temsilciliğimize bağlı PHILIPS, GRUNDİG (Cihan Komandit), VEGA, BUFER, BELDESAN, KAVEL işçilerinin katkısıyla hızlanmıştır. Diğer işyerleri de bu yardım kampanyasına katılacaklarını açıklamışlardır.

«İşverenin açlığa mahkûm etmek istediği NETAŞ işçilerini sonuna kadar destekleye-

Devamı 7. sayfada

TÜRKLER NETAŞ OLAYLARI ÜZERİNE BİR DEMEÇ VERDİ

Disk Genel Başkanı Kemal Türkler, Ümraniyede kurulu NETAŞ işyerindeki olaylarla ilgili olarak TRT ve Basına bir demeç vererek özetle şunları söylemiştir:

«DİSK'in özellikle son günlerde, yeni katılmalarla ve yapılan referandumlarda işçilerin DİSK saflarında bulunan sendikalara oy vermesi ile gelişmekte olması, sermaye çevrelerinin gözünden kaçmamaktadır.»

DİSK'in her geçen gün biraz daha gelişmesinin sermaye çevrelerince endişeyle izlendiğini belirten Türkler, DİSK'e karşı bir takım oyunların tezgâhlandığını belirterek sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Yabancı sermayeden medet umanlar ve onlarla kurdukları ilişkiden güç alarak halkın yararına düzen değişikliğine karşı çıkanlara ve sömürülerini devam ettirmek istiyenlere Türkiye emekçi halkının gerekli dersi vermesi yakındır.»

Bu konuda DİSK'in asla susmayacağını belirten Türkler, demecini şöyle tamamlamıştır:

«Türkiye emekçi halkının canına, kanına ve alınterine kastedenlere karşı DİSK, her türlü yasal haklarını kullanarak, gerekli eylem girişimlerinde bulunmaya kararlıdır.»

HELE BİR SÖYLEŞELİM

Profilo'dayız

Sohbetimizin konusu, EKONOMİK MÜCADELENİN YETMEZLİĞİ, POLİTİK MÜCADELENİN GEREKLİLİĞİ İLE, İŞSİZLİK, PAHALILIK, ABD. YARDIMININ KESİLMESİ GİBİ BAZI GÜNCEL SORUNLARDIR.

Soru: İşçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesi deyince ne anlıyorsunuz?

İSMAİL BARLIK: «SİYASİ MÜCADELE MUTLAKA VERİLMELİDİR.»

«İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi, sendikalarda birleşerek, grevler ve toplu sözleşmeler ile sermayedarların egemen olduğu düzende haklarının «DAHA AZ ÇİĞNENMESİ İÇİN» mücadele etmesidir. Ekonomik mücadele tek başına kaldığında, işçi sınıfının hayat şartlarını düzeltmeye yetmez. Siyasi mücadelenin yani işçi sınıfının siyasal iktidar olma mücadelesinin verilmesi zorunludur. Ekonomik ve politik mücadeleyi ayrı sürdürmek, tek bacakla yokuş tırmanmaya benzer.»

Soru: Size göre Türkiye'de işsizlik ve pahalılığın sebebi nedir?

SULTAN CEYLAN: «İŞSİZLİK SÖMÜRÜ DÜZENİNİN ÜRÜNÜDÜR.»

«İşsizliğin ve pahalılığın sebebi, Türkiye'deki düzenin, sermaye sınıfının egemenliğine dayanan kapitalizm oluşudur. Kapitalistler, daha çok kâr etmek için birbirleri ile rekabete girişirler. Bu rekabet onları, üretimin maliyetini düşürmeye zorlar. Bunun için de önce işçi ücretlerini düşürürler. Sonra da üretime yeni makinalar sokarlar. Bu, eskiden on işçinin yaptığı işi, artık bir işçinin yapması ve geriye kalan dokuz kişinin işten atılması demektir.»

Soru: Arkadaşlarım, güncel bir konu da ABD. nin askeri yardımını kesmesidir. Sizler bu konuda ne düşünüyorsunuz?

KADİR ÖKSÜZ:

«ABD YARDIMININ KESİLMESİ İLE TÜRKİYE'NİN KAYBEDECEĞİ HİÇBİR ŞEY YOKTUR.»

Türkiye'de siyasal iktidarda bulunan sömürücü sınıflarca imzalanan askeri, ekonomik, ticari anlaşmalar, sermayedarlar tarafından bizim yararımıza gibi gösterilmiştir. Aslında bu anlaşmalar ABD. sermayedarlarının işbirlikçi yerli sermayedarlarla elele verip, Türkiye halkını daha fazla sömürmek amacını taşır. ABD. yardımının kesilmesi ile Türkiye'nin kaybettiği hiçbir şey yoktur. Çünkü ABD., sözüm ona verdiğinden çok daha fazlasını zaten almaktadır Türkiye'den. Yalnız bir noktayı özellikle belirtmek istiyorum. Askeri yardımın kesilmesi ABD. nin boyunduruğundan kurtulduğumuz anlamına gelmez. Çünkü bu boyunduruğun kırılması, işçi sınıfının öncülüğünde tüm halkımızın sömürüye karşı vereceği mücadele ile olacaktır.

Soru: Türkiye işçi sınıfının bugünkü önemli sorunları sizce nelerdir?

DOĞAN SABURLU: GENEL GREV HAKKI, REFERANDUM HAKKI TANINMALIDIR.

Öncelikle şunları söylemek isterim: Genel grev ve siyasi grev hakkı alınmalı, referandum yasalaşmalı, lokavt yasaklanmalıdır.

Grev, işçi sınıfının ekonomik mücadelesinde tek etkin silahtır. Ancak anayasa ile tanınmış olan bu hak ülkemizde çok kısıtlı olarak kullanılabilmektedir. Oysa, genel grev hakkının, bir 17. maddenin kaldırılması veya referandum hakkının yasalaştırılması için siyasi grev yapabilme hakkının alınması gerekir.

NİZAMETTİN BOZA: BU HAKLARIN ALINMASI, İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ İÇİNDE OLACAKTIR.

Ben arkadaşlarımın söylediklerinin tümüne katılıyorum. Ancak, şu noktayı da mutlaka belirtmek gerekiyor.

Bütün bu hakların tanınması değil ALINMASI söz konusudur. Siyasal iktidarda olan sermayedarlar, kârlarını azaltacak olan bu hakları elbetteki tanımıyacaklardır biz işçilere...

Bütün bu hakların alınması, işçi sınıfının siyasi mücadelesi içinde güçlü ve yaratıcı elleri ile olacaktır.

TUNCER ÖZEL: «HÜKÜMET BUNALIMININ YARATICISI SERMAYEDAR ŞINIFTIR»

«İçinde bulunduğumuz hükümet bunalımının sorumluları; işçi sınıfımızın hızlanan kendi iktidarını kurma yolundaki mücadelesini engellemek için, 1961 Anayasası'nın getirdiği temel hak ve özgürlükleri yok ederek, bu mücadeleyi durduracaklarını sanan sermaye sınıfı ile bu devrimci gelişimden korkarak cepheleşen sermaye sınıfının siyasi temsilcileridir.»

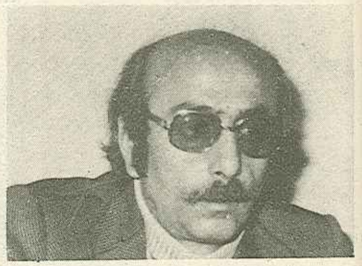
LEVENT'TE 8000 İŞÇİ ARAMIZA KATILMAK İSTİYOR

Levent VI. Bölge Temsilciliğimize bağlı Elektrikli Ev Aletleri üreten 1800 üyemizin çalıştığı PROFİLO işyeriyle sendikamız arasında başlayan yeni dönem Toplu Sözleşme görüşmelerinin 26/2/1975 tarihinde anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine oluşturulan Uzlaştırma Kurulunun kararı önümüzdeki günlerde beklenmektedir.

Yine aynı Bölge Temsilciliğimize bağlı 350 işçinin çalıştığı BORONKAY işyeri ile Sendikamız arasında 10/2/75 tarihinde, yeni örgütlenen TEMSA işyeri ile 4/2/1975 tarihinde başlayan Toplu Sözleşme görüşmeleri devam etmektedir.

Ayrıca ROTA işyeri ile Sendikamız arasında Toplu Sözleşme Görüşmelerine 17/3/1975 tarihinde başlanmıştır.

Kendisinden bölgedeki tüm bu gelişmeleri öğrendiğimiz Levent VI. Bölge Temsilcimiz; Hikmet ARSLAN, ayrıca bölge sorunlarına da değinerek özetle şöyle demiştir:

«Bölgede örgütlenme çalışmalarımız sırasında bazı sorunlarla karşılaşmaktayız. Bu sorunlar özellikle sanayii bölgesindeki küçük işyerlerinde örgütlenirken karşımıza çıkmaktadır. Şöyleki bu tür küçük işyerlerinde çalışan üyelerimiz adına Toplu Sözleşme görüşmelerine başlamak üzere Bölge Çalışma Müdürlüğüne yetki almak için başvurduğumuzda gerekli prosedür işlemeleri çok uzun sürmektedir. Her nedense Bölge Çalışma Müdürlüğünce bu işlemler çok uzun sürede tamamlanmaktadır.

Böyle oluncada bu küçük işyerlerinin işverenleri, işten çıkarma tehditleri veya türlü baskı taktikleriyle bu işyerlerindeki işçileri sendikadan istifaya zorlamakta ve hatta bunda başarılı olmaktadırlar.

Oysa bu işyerlerinde, iş güvenliği ve işçi sağlığı konularında hiçbir güvenceye sahip olmadan hatta sigortasız dahi çalıştırılan işçilerin tümü devrimci saflarımızda kenetlenmek istemektedirler. Bölgedeki bu tür işyerlerinde çalışan işçilerin sayısı 8000'nin üstündedir. Yeni örgütlediğimiz TRANSEL KOLL. ŞTİ. (17 işçi), TESİMAT TESİSAT İMALAT (30 işçi) ORNA Mak. San. (47 işçi) TOLGA AKSÜT (35 işçi), ÖZAY TİC. (27 işçi). TEKRO SAN. A.Ş. (80 işçi) işyerlerinde işte tüm bu sorunlarla karşılaştık ve halen karşılaşmaktayız.

Bugünlerde Toplu Sözleşme görüşmelerine başladığımız TEMSA ve ROTA işyerlerinde de (ki bu işyerlerinde diğerlerine nazaran daha fazla işçi çalışır.) bu zorluklarla karşılaştık. Şu da gariptir ki bu işyerlerinin % 80'i büyük işler yapmakta ve işverenleri büyük kazançlar sağlamaktadır.

Sözlerimi bir örnekle kanıtlamak isterim; FER ÇOCUK ARABALARI işyeri bu tür işyerlerinden biridir. Yoğun bir çalışması ve iyi bir kazancı olan işyerinde örgütlendiğimiz zaman tüm işi 16 işçi yapmaktaydı. Bu 16 işçiden 13'ünün sendikamıza üye olması üzerine gerekli girişimlerde bulunduk. Yetki almak için Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurduk. Bu prosedür işlemleri Bölge Çalışma Müdürlüğünde iki buçuk ay süründürüldü. Bu süre içinde işveren işçi sayısını 25'e çıkardı. Yani kendi adamlarını işçi gösterdi ve 3 üyemizi işten çıkardı. Sonunda 10 üyemiz kaldı ve yetkiyi kaybettik.

Bu son olayda işte buraya kadar anlattığım bölgesel sorunlarımızın en belirgin bir örneğidir.»

Standart Belde'de Sözleşme İmzalandı

VI. Bölge Temsilciliğimize bağlı STANDART BELDE TİC. ve SAN. A.Ş. ile Sendikamız arasındaki toplu sözleşme anlaşmazlığı neticesinde alınan grev kararından sonra, taraflar arasında yapılan görüşmeler, olumlu sonuç vermiş ve taraflar, 13/3/1975 tarihinde yaptıkları toplantıda anlaşmışlardır.

Varılan anlaşmaya göre sözleşme 1/7/1974 tarihinden itibaren 300 kuruş 1/7/1975'den itibaren 325 krş. zam yapılacaktır. Yılda 3 maaşları tutarında ikramiye alacak olan üyelerimize, yıllık ücretli izne çıktıklarında 650.— TL. izin ödeneği verilecektir.

Üyelerimizin kıdem tazminatları, beher kıdem yılına 30 gün üzerinden hesaplanarak ödenecektir. Normal fazla mesailer % 60, kendi hafta tatilinde çalışan üyelerimizin ücretleri % 100 zamlı ödenmesi hususunda taraflar anlaşmışlardır.

Üyelerimize yılda 750.— TL. yakacak yardımı ile 800.— TL. evlenme, 600.— TL. doğum, üyenin ölümü halinde yakınlarına 2500.— TL., yakınlarının ölümünde üyeye 500.— TL. ölüm yardımı, üyenin ilk okula giden herbir çocuğuna yılda 250.— TL., orta öğrenimde olan herbir çocuğuna yılda 300.— TL., yüksek öğrenimde olan her çocuğuna da yılda 500.— TL. tahsil yardımı ve her çocuğu için ayda 25.— TL. çocuk zammı verilecektir.

Üyelerimize günde bir öğün kaliteli ve doyurucu yemek verilecek, Ramazanda yemek yemeyen üyeye 750 krş. yemek ücreti ödenecektir.

Üyelerimizin işyerine getirilip, götürülmeleri, işveren tarafından özel vasıtalarla temin edilecektir.

S.S.K. dan 5 gün ve daha fazla istirahat alan üyemize, Sigortaca ödenmeyen ilk iki günlük ücret, işveren tarafından ödenecektir.

Ulusal Bayram ve Genel Tatil günlerinde çalışan üyelerimizin ücretleri %100 zamlı ödenecek, Dini bayram arefelerinde saat 12.00'de tatil edilecek ve ücreti tam ödenecektir.

Bunların yanısıra üyelerimize, sosyal hak ve menfaatler ile Sendikal prensiplerde de bir takım haklar alınmıştır. Bu toplu sözleşmeden 100 üyemiz istifade edecektir.

SENDİKAMIZIN ORGANİK YAPISI

İŞYERİ SENDİKA BAŞTEMSİLCİSİ

Ana Tüzüğümüzün 85. maddesi İşyeriBaştemsilci ve Sendika Temsilcilerinin seçimini düzenleyerek, görev ve yetkilerini belirler.

Sendika Temsilcileri, Ünite Temsilcileri arasından seçilir. Lokal Başkanının veya bir Sendika görevlisinin Başkanlığında toplanan «Temsilcileri seçilecek İşyerinin» Ünite Temsilcileri; İşyeri Baştemsilciliğine adaylığını koyan Ünite Temsilcilerinden o gün için toplantıda hazır bulunan Ünite Temsilcilerinin 3/2 çoğunluk oyu ile işyeri Sendika Baş Temsilcisini seçerler.

Sendika Baştemsilcisi, Ünite Temsilcileri arasından olabileceği gibi o işyerinde çalışmayan, sendikanın diğer üyeleri arasından da olabilir.

Ancak o işyerinde çalışmayan sendikanın diğer üyelerinden olacak adayları, Genel Merkezin göstermesi şarttır. Aksi halde seçim sonucu, Genel Yürütme Kurulunun onayına bağlıdır.

İŞYERİ SENDİKA BAŞTEMSİLCİSİNİN GÖREV VE YETKİLERİ ŞUNLARDIR:

a) Sendika Baştemsilcisi, bir işyerinde veya görev kapsamımıza giren işyerlerinde, sendikamızın en önemli Temsilcisidir. Bu nedenle sendikayı veya yöneticilerini hiçbir surette karşısına almaz ve sendikayı önce kendisinin temsil ettiğini akıldan çıkarmaz.

b) Sendika ile sendika Temsilcileri, Ünite Temsilcileri ve Lokal Yöneticileri arasındaki irtibatı ve ahenkli çalışmanın kurulmasını sağlar.

c) Sendikanın amaçlarını, ilkelerine göre kapsamı içindeki tüm üyelere indirmek zorundadır.

d) Sendika disiplinini üyeler arasında sağlar.

e) Sendika hiyeraşsisi içinde saygı ve sevginin yerleştirilmesi ve gelişmesine çalışır.

f) Toplu sözleşmenin hazırlanmasında, müzakerelerinde ve uygulanmasında, sendikamız politikası içinde hareket eder. Ve bu konudaki talimatlara uyar.

g) Görev kapsamındaki üyelerin kanunlardan ve toplu sözleşmelerden doğan hak ve menfaatlerini sendika temsilcileri ile istişare etmek gerekiyorsa ve kendi yetki ve iş kapasitesi içinde ise, işverenle veya vekilleri ile olumlu sonuç alma politikası içinde ilişki kurmak veya sendikanın yetkili kademelerine intikal ettirerek, olumlu sonucun bir an önce çıkarılması için gerekli takibatı yapmak sureti ile çözüm yolları arar ve çözümlemeye çalışır.

Simko'da Sözleşme imzalandı

Pendik IV. Bölge Temsilciliğimize bağlı SİMKO SAN. ve TİC. A. Ş. işyeri ile Sendikamız arasında 24/2/1975 tarihinde başlayan Toplu Sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlanmış ve sendikamız ile anılan işyeri arasında 14/3/1975 tarihinde Toplu İş Sözleşmesi imzalanmıştır.

Varıaln anlaşmaya göre Sözleşme 1/1/1975 tarihinden itibaren iki yıl süre ile yürürlükte kalacaktır.

Üyelerimizin saat ücretlerine 1/1/1975 tarihinden itibaren 350 krş., 1/1/1975 tarihinden itibaren 350 krş. zam yapılacaktır. Asgari Ücret sözleşmenin birinci yılında saatte 600 krş., ikinci yılında saatte 700 krş. olarak saptanmıştır.

Yılda üç maaşları tutarında ikramiye alacak olan üyelerimize yıllık ücretli izine çıktıklarında 750.— TL. izin ödeneği verilecektir.

Kıdem Tazminatının 30 gün olarak belirlendiği bu Toplu İş Sözleşmesine göre; Gece çalışan üyelerimizin saat ücretleri her saat için %25 zamlı ödenecektir.

Üyelerimize yılda 900.— TL. yakacak yardımı ile 900.— TL. evlenme, 700.— TL. doğum, üyenin ölümü halinde yakınlarına 3.000.— TL. yakınlarının ölümünde üyeye 700.— TL. ölüm yardımı, üyenin ilk okula giden her bir çocuğuna yılda 200.— TL., orta öğretimde olan her bir çocuğuna yılda 300.— TL., yüksek öğretimde olan her çocuğuna da 500.— TL. tahsil yardımı, 800.— TL. askerlik yardımı ve üyelerimizin her çocuğu için ayda 35.— TL. çocuk zammı verilecektir.

Tüm bu alınan hakalrın yanısıra üyelerimize, sosyal hak ve menfaatler ile sendikal prensiplerde de bir takım hakların alındığı bu Toplu İş Sözleşmesinden 450 üyemiz yararlanacaktır.

EĞİTSEL ÇALIŞMALARIMIZ

STAJ KURSLARI DEVAM EDİYOR

Eğitim Dairesince Anatüzüğümüzün 90. maddesi gereğince düzenlenen 8 hafta süreli staj kursları başarı ile devam etmektedir.

Bu kurslar bundan böyle her yıl düzenlenecek ve istekli üyelerimiz kursalara alınacaktır.

SEMİNERLER DEVAM EDİYOR

7-9 Mart günleri arasında Pendik ve Merter'de düzenlenen A-TİPİ Hafta Sonu Yetiştirme Seminerlerine 60 üye miz katılmıştır.

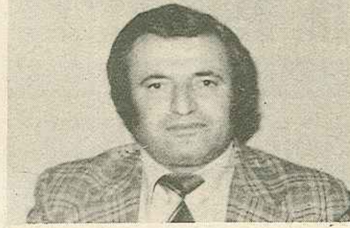
Seminerlere önümüzdeki haftalarda da devam edilecektir.

Sendikamız, Eğitim Dairesi tarafından Nisan, Mayıs, Haziran aylarında Mites Eğitim Merkezinde 10'ar günlük B-TİPİ Geliştirme Seminerleri düzenlenecektir.

B-TİPİ Seminerlere öncelikle A-TİPİ Seminerlere katılmış Sendika Baştemsilcileri ile Sendika Temsilcileri katılacaklardır.

NEDEN MADEN-İŞ

sosyal hizmetlerimiz

HAKKI ÖZTÜRK
Genel Başkan Vekili
Sosyal Hizmetler ve Tesisleri Dairesi Başkanı.

Her insanın doğa koşulları altında yaşamını sürdürebilmesi için beslenmek, barınmak, giyinmek ve dinlenmek gibi karşılanması zorunlu görülen temel gereksinmeleri vardır. Kaldı ki, çağımızda bilim ve teknolojik alandaki gelişme sonucu, insanların yararlanması için zorunlu hale gelen daha birçok medeni gereksinmelerinde bulunduğu bilinmektedir. Örneğin; elektrik, radyo, televizyon, buzdolabı v.s.

Bilim ve sanayileşme alanında meydana gelen gelişmeler, insanların yaşama ve çalışma koşullarını etkilemekle beraber, aynı zamanda düşünsel durumlarında da sürekli bir değişim ve gelişim meydana getirmektedir.

Ne varki, egemen güçler, yıllarca işçi sınıfı ve emekçi halk'ı sömürerek onları, temel ve medeni gereksinmelerini karşılama olanaklarından yoksun bırakmışlar, yaptıkları sömürüyü gizlemek içinde; «Bir lokma bir hırka» «Kaderine küs» «Beş parmak bir değil» ve «Dünyada aç mezarı yok.» gibi çağ dışı sözlerle uyutmaya çalışmışlardır.

Oysa bugün işçi sınıfı, dünyada aç mezarı olduğunu ve bu mezarın kendi keselerini doldurmaktan başka amaçları olmayan sermayedarlar tarafından kazıldığını iyi bilmektedir.

Evet bugün işçi sınıfı, yalnız ülkemizde değil, bütün dünyada sömürücü sınıfları ve onların siyasal iktidarlarını çok yakından tanımakta, ekonomik ve politik mücadelesini böyle bir bilinç içinde sürdürmektedir.

İşçi kardeşlerim, bugün en iyi bir toplu sözleşme ile dahi üyelerimize sağlamış olduğumuz ücretler, giderek yükselen hayat pahalılığı içinde erimektedir. Bu nedenle, üyelerinin yaşama ve çalışma koşullarını geliştirmeyi başlıca amaç edinen Sendikamız, Toplu Sözleşmelerle elde ettiğimiz hakların yanı sıra üyelerimizin beslenme, barınma, giyinme ve dinlenmeye özgü sorunlarının çözümlenmesine katkıda bulunmak amaciyle, kendi bünyesinde SOSYAL HİZMETLER ve TESİSLER Dairesini kurarak ciddi girişimlerde bulunmaktadır.

Şimdi sizlere Dairemizin kapsamına giren bu girişimlerimizi ve bu girişimlerimizden son üç yıl içinde aldığımız olumlu sonuçları kısaca belirtmekte yarar görüyoruz.

1 BESLENME ALANINDA:

MİTES'te yetiştirilen 650 adet büyük ve Küçük baş hayvanın tamamı ile 3497 adet tavuğun bir kısmı kesilerek Tatil sezonunda üyelerimize yedirilmiş, tavukların bir kısmı da piyasaya göre ucuz fiatla üyelerimize satılmıştır. Ayrıca yine MİTES'te üretilen 500.000 adet yumurta, 1563 teneke peynir ile 1628 kg. bal, piyasaya oranla çok ucuz fiatlarla üyelerimize satılmıştır.

İnsan sağlığı bakımından en yararlı beslenme maddesi olarak bilinen bu tür hayvansal ürünlerin gelecek yıllarda MİTES'te daha fazla üretilmesi için gerekli hazırlıklara başlanmıştır.

Beslenme alanında MİTES'te yaptığımız üretim faaliyetleri dışında, üyelerimizin beslenme ve kullanma gereksinmelerini daha geniş çapta ve daha ucuz bir şekilde karşılayabilemelerine olanak sağlamak amacıyle, şimdilik Pendik'te bir işçi pazarı açılarak üyelerimizin hizmetine sunulmuştur.

Üyelerimiz tarafından fazla rağbet gören işçi pazarının kısa zamanda diğer bölgelerimizde de açılması Dairemizce öngörülen işler arasındadır.

2. BARINMA ALANINDA:

Üyelerimizi ucuz, sağlam ve sağlık koşullarına uygun birer konut sahibi yapabilmek için, İstanbul'un Merter semtinde 450 Evler, Levent'te 500 Evler, Pendik'te 700 Evler ve Silahtarağa'da da 1000 Evler adı altında dört yerde Maden-İş İşçi Konut Kooperatifleri kurulmuştur.

3. GİYİNME ALANINDA:

Üyelerimizin giyim gereksinmelerini ucuz olarak ve kaliteli kumaşlardan sağlayabilmeleri amacı ile Pendik'te bir konfeksiyon atölyesi (MİG-SAN) kurulmuştur.

Atölyede, haftada 250 - 300 takım erkek elbisesi dikilebilecek şekilde gerekli hazırlıklar yapılmaktadır. İleride Atölyenin kapasitesi genişletilerek kadın ve çocuk elbiseleri dikiminede başlanacaktır.

4. DİNLENME ALANINDA:

MİTES'te modern şekilde 116 odalı bungola tipi dinlenme evleri ile ayrıca 48 odalı ve 96 yataklı modern bir Eğitim Merkezi binası yapılmıştır. Üyelerimizin hizmetine açılmış olan bu tesislerde bugüne dek binlerce işçi ailesi, parasız olarak dinlenme olanağına kavuşmuştur.

İşçi kardeşlerim, Sosyal Hizmetler ve Tesisler alanındaki çalışmalarımız, Sendikamızın temel amaç ve ilkeleri doğrultusunda ve ileriye dönük biçimde, hızlı bir tempo ile sürdürülmektedir. Ağır koşullar altında, alın terinizle kazandığınız paraların kuruşuna dek sendikamızca yine sizlerin yararına değerlendirilmekte olduğunu bu vesile ile bir kez daha belirtmek isterim.

EKONOMİ POLİTİK

kapitalizm nedir?

Arkadaşlar. Hatırlıyacağınız gibi gazetenizin bundan önceki sayısının bu köşesinde EKONOMİ POLİTİK'in ne olduğunu, ne ile uğraştığını açıklamaya çalışırken kısaca, üretim ilişkileri, üretim araçları ve üretim güçleri üzerinde durmuştuk.

İşte bu üretim güçleri ve üretim araçlarının üzerindeki mülkiyet ilişkileri ÜRETİM TARZINI BELİRLER. Üretim güçlerinin gelişmesi ile değişen üretim ilişkileri, sosyal patlamalar yoluyla başka bir üretim tarzına geçer.

Toplumlar da geçirmekte oldukları üretim tarzlarına göre isim alırlar.

İşte toplumların tarihsel gelişim seviyesine göre geçirmiş ve geçirmekte oldukları üretim tarzları şöyledir; İlkel toplum, köleci toplum, feodal toplum, kapitalist toplum ve sosyalist toplum.

Bu sayımızda Kapitalizm öncesi toplum tarzlarına kısaca değindikten sonra bizleri işçi sınıfı olarak yakından ilgilendiren kapitalist üretim tarzından sözederek, bu sömürü düzenini bundan sonraki sayılarımızda da tüm ayrıntıları ile incelemeye çalışacağız.

Biliyoruz ki insnaların topluluk halinde yaşamaya başladıkları ilk çağlarda, sahibolduklari iş aletleri çok basitti. Bunun içinde ilk insan doğaya karşı savaş verebilmek için, sahibolduğu tüm iş aletlerfini ortaklaşa kullanmak ve toplu halde çalışmak zorundaydı. Üretim araçları ortaklaşa kullanıldığı, servet bakımından bir eşitsizlik olmadığı için ilkel toplumda ne sömüren vardı, nede sömürülen.

Daha sonraları topluluklar arasında savaşlar ilkel toplumun ortak mülkiyet düzenini yıkıyor, bu yıkıntılar üzerine köleci toplum kurulmuş oluyordu. Köleliğin tarihi, köle sahipleri ile köleler arasında savaşların tarihi olmuştur.

Köleci toplum düzeninde iç isyanlara gittikçe artan dış saldırılarda eklenince, köleci rejim yıkılıyor ve yerini feodal (derebeylik) üretim tarzına bırakıyordu. Feodalizmin bütün tarihi, köylülerle senyorler (toprak sahipleri) arasında amansız bir sınıf mücadelesinin tarihidir.

Kapitalizm, feodalizmin bağrından kopan ve en gelişmiş sömürü esasına dayanan bir üretim biçimidir. (Tarzıdır.)

Görüyoruz ki ilkel toplumdan bu yana ÜRETİM, toplum hayatının sürekli ve kaçınılmaz koşuludur. Çünkü insanlar; beslenmek, barınmak, giyinmek ve diğer tüm gereksinmelerini (ihtiyaçlarını) karşılayamazlarsa yaşayamazlar. İşte ekmeği, petrolü, şekeri, madeni ve diğer her şeyi üretmek için iki unsur gerekli olmaktadır.

1 — Üretim araçları dediğimiz topraklar, fabrikalar, madenler.

2 — Bu toprakları, fabrikaları ve madenleri çalıştıracak emekciler.

İşte böyle oluncada; bir yanda tüm değerlerin yaratıcısı, ezilen sömürülen, cangüvenliği ve iş garantisi olmadan çalıştırılan işçi sınıfı ile diğer yanda üreti maraçlarını ellerinde bulunduran ve işçi sınıfını sömüren Sermayedar sınıf (Kapitalist sınıf) veya (Burjuvazi) karşımıza çıkmaktadır.

İşte üretim araçlarından yoksun oldukları için iş güçlerini ücret karşılığı satmak zorunda olan işçi sınıfından ve üretim araçlarını ellerinde tuttukları için çalışmadan işçi sınıfının emeğini sömürerek yaşayan sermaye sınıfından oluşan ve ÖZEL MÜLKİYET esasına dayanan sömürücü düzene KAPİTALİST DÜZEN denir.

Kapitalist düzende kanunları, kurumları ve örgütlü gücü ile devlet, üretim araçlarına sahip olduğu için hakim durumda olan sermaye sınıfının üstünlüğünü sürdürmeye yarıyan bir araçtır. Fabrikatörlere, bankerlere, tüccarlara, ağalara karşı, işçi sınıfının hak aramasını önlemek görevini yüklenmiş bir araç.

Açıkça gördüğümüz gibi, işçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasındaki çıkar çatışması kaçınılmazdır. Bunun için de işçi sınıfı ile sermayedarlar arasındaki ilişki, bıçakla gırtlak arasındaki ilişkiye benzer.

İşte işçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasında karşı konulmaz bu çıkar çatışması, üretim gibi, üretim araçlarının da ORTAK VE TOPLU MÜLKİYETİNİ GEREKTİRİR. Üretim araçlarının ortak ve toplu mülkiyetinin kurulduğu düzen, SÖMÜRÜNÜN, İŞSİZLİĞİN, PAHALILIĞIN ortadan kalktığı düzendir. Çünkü üretim araçlarının toplumsal mülkiyetinin kurulması ile, üretim sırasında kurulan çalışan-çalıştıran, sömüren- sömürülen ilişkisi yıkılmıştır. Artık insanlar arasındaki ilişkiler EŞİTLİK VE KARDEŞLİK temeline dayanan ortaklaşa yaratma ve eşitlik olarak pay alma esasına göredir.

İşçi sınıfının kanıyla canıyla beslenen bu sömürü ve talan düzeninin yıkılışı ve emekten yana bir düzenin kurulması, işçi sınıfının siyasal iktidar olması ile mümkündür. Buda onun örgütlü ve kararlı mücadelesi ile gerçekleşir. Bu zorlu ve uzun mücadelede, işçi sınıfının umudu, yalnız ve yalnız kendisi, güçlü elleri, yaratıcı akl dır.

Arçelik'te Sözleşme İmzalandı

Sendikamız ile IV. Bölge Temsilciliği sınırları dahilinde bulunan ARÇELİK A.Ş. ile SENDİKAMIZ arasındaki toplu iş anlaşmazlığı sonunda alınan grev kararından sonra, taraflar arasında sürdürülen görüşmeler, 12/3/1975 tarihinde anlaşma ile neticelenmiştir.

Anlaşmaya göre; toplu iş sözleşmesinin süresi 2 yıl olup, 22/11/1974'den itibaren geçerlidir.

Asgarî ücret saatte 625 kuruştur. Saat ücretlerine, 22/11/1974'den itibaren 375 kuruş, 22/11/1975'den itibaren 375 kuruş zam yapılmıştır.

Her sözleşme yılında 3 maaşları tutarında ikramiye alacak olan üyelerimiz, Şeker ve Kurban bayramlarında 500'er TL. Bayram İkramiyesi alacaklar ve Dini bayram arifelerinde de tam gün ücretli izinli olacaklardır. Ayrıca; üyelerimize yılda 2.000.— TL. istihsali Teşvik ve Programı tamamlama primi verilecektir. Gece çalışan üyelerimizin; saat ücreti 15.— TL. ya kadar olanların çalıştıkları her saat için 150 kuruş, 15.— TL. den yukarı olanların, çalıştığı her saat için, saat ücretleri % 10 zamlı ödenecektir.

Yıllık ücretli izne çıkan üyelerin, yıllık izin ikramiyelerinin 1.000.— TL. ya yükseltildiği sözleşmede, yakacak yardımı yılda 1250.— TL. olarak belirlenmiştir.

Üyelerimizin normal fazla mesaileri % 75, Ulusal Bayram ve Dini Bayramlarda çalışan üyelerimizin ücretleri %100 zamlı ödenecektir. Kendi hafta tatilinde ve pazar günü çalışan üyelerimize o gün İçin 4 yevmiye tutarında ücret ödenir. Diğer genel tatillere ait çalışma ücretleri %50 zamlı ödenecektir.

Üyelerimizin kıdem tazminatları; her yıl için 30 gün üzerinden ödenecek, ancak, kıdem tazminatı kanunen 30 güne çıkarıldığı takdirde kıdem tazminatları her kıdem yılı için net 250.— TL. sı ilâve ile ödenecektir.

Sosyal Yardımlar;

Evlenmede 1000.— TL.,
Doğumda 750.— TL.,
Ölüm halinde 5000.— TL. ve 1000.— TL. çocuk zammı her çocuk için ayda 30.— TL.

Tahsil Yardımı;

Üyenin ilk okulda olan her bir çocuğuna yılda 350.— TL., orta öğrenimde olan her çocuğuna yılda 450.— TL., yüksek tahsilde olan her çocuğu için 550.— TL. olarak belirlenmiştir.

Üyelerimize bir öğün yemek verilecek ve Ramazanda yemek yemiyenler ile servislerde çalışanlara günde 12,50 TL. yemek ücreti ödenecektir.

S.S.K.'dan 5 ve daha fazla istirahat alan üyelerimizin, ilk iki günlük ücretleri işverence ödenecek ve üyelerimizin gidiş-dönüşte geçen 5 saatlik ücretlerinden kesinti yapılmıyacaktır.

Üyelerimizin işe getirilip götürülmeleri, işveren tarafından özel araçlarla sağlanacaktır.

Sosyal hak ve menfaatler ile iş emniyeti ve işçi sağlığı konularında da haklar sağlayan bu toplu iş sözleşmesinden (2220) üyemiz yararlanacaktır.

Arçelikli arkadaş,

Bilinçli işçi sınıfının Arçelikteki davasını. mücadele ederek kazanabileceğimizi bir kez daha ispatladık. Dövizlerimizi, pankartlarımızı asmadık, grev önlüğünü giymedik ama, çadırımızı kurarak bu yolda ne kadar kararlı olduğumuzu önce işverenlere, sonra da kamuoyuna gösterdik.

Amacımız, insanca yaşama kavgasında da ha güçlü olabilmekti. Bunu bir ölçüde sağladık. Fakat her şey bitmiş değildir. Ülkemizin zavallıları olanlar, emperyalistlerin yerli işbirlikçileri olup, bunlar, halkımız üzerine bir yığın faşist oyunlar tezgâhlamaktadır. İşgüçlerini patrona satarak yaşamını sürdürmeye çalışan bizlere karşı çok adi ve iğrenç oyunlar oynanmakta, sermayedarlar biz işçileri bölmeye çalışmaktadır. Devrimci bilincin somut düzeyinde olan işçi sınıfımız, bu oyuna gelmemiştir, gelmiyecektir.

Ağır hayat koşullarını yıllardır hayali cennetler yaratarak yok edici ilâç gibi göstermeye çalışan emperyalistler ve onların yerli işbirlikçileri. karşılarında her yönü ile bilinçlenmiş, kendi davasına inanmış devrimci işçi sınıfını bulacaklardır.

Her Türlü Sömürüye Hayır Diyen Emekçi Arkadaş,

Özgürlük ve Gerçek Demokrasi İçin Verdiğin Mücadele, Kavga Kutlu Olsun...

FERİT GÖKTAYOĞLU
ARÇELİK İŞÇİSİ

Bursa'da Referandum İstedik

Uzun zamandan beri Bursa'da örgütlenme yapan Sendikamız Şubat sonunda örgütlenmeyi bitirmiş ve Toplu İş Sözleşmesi yapılmasına esas teşkil eden yetki prosedürünü yerine getirmek için 1/3/1975 tarihi itibariyle çağrıda bulunmuştur.

Bu çalışmaları yerinde izlemek üzere 1/3/1975 ve 10/3/1975 tarihleri arasında Bursa'ya giden Genel Başkan Vekili; Mehmet Karaca, Bölge Temsilciliğimizde gerekli incelemeleri yapmış ve bölgedeki gelişmeleri şöyle özetlemiştir:

«Sendikamız; Bursa XIII. Bölge Temsilciliğimize bağlı Renault (OYAK), Tofaş, Mako, Robert Bosch ve SKT işyerlerinde yetki çağrısında bulunmuştur. Ancak Sendikamız Bölge Müdürülüğüne yaptığı müracaatta Toplu Sözleşmeyi yapacak Sendikanın tespiti için «GİZLİ OY-AÇIK SAYIM» (Referandum) yoluyla işçilerin hür idarelerine başvurulmasını ve ve işçilerin en demokratik hakları olan Sendika seçme özgürlüğünün böylece gerçekleşmesini istediğini belirtmiştir.»

Ayrıca yöredeki bu gelişmeler üzerine, kendisiyle görüştüğümüz Bursa XIII. Bölge Temsilcimiz: Selim Mahmutoğlu, gezetemize şu açıklamayı vapmıştır;

«Bursa'da uzun yıllardır örgütlenme çalışmalarını sürdüren Sendikamızın daha önce plânlanan program çerçevesinde başlattığı bu çalışmalar bugün amaçlanan düzeye gelmiştir.

Bugüne kadar işçi sınıfı hareketini engelleyenlerin niteliklerі ve sarılıkları tüm Bursa işçilerince artık bilinmektedir. Bir yıl öncesi MAYSAN işyerinde başlattığımız örgütlenme çalışmaları sonunda bu işyerine TOFAŞ, RENAULT, MAKO, ROBERT BOSCH, SKT işyerleri katılmıştır.

Yetki almak için gerekli yasal prosedörü yerine getiren Sendikamız ayrıca hiç bir hakkın kaybolmaması ve işçilerin gerçek iradelerinin belirlenebilmesi için Bölge Çalışma Müdürlüğüne referandum teklifinde bulunmuştur. Bunun yanısıra bu işyerlerinde çalışan işçilerin büyük bir çoğunluğu da tek tek Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurarak, dilekçe ile işyerlerindeki yetkili sendiaknın «GİZLİ OY-AÇIK SAYIM» yani REFERANDUM yoluyla saptanması isteminde bulunmuşlardır.

Ancak işçilerin ve Sendikamızın REFERANDUM isteminden korkan Çağdaş Metal-İş yöneticileri, REFERANDUM'dan kaçmakta daha önce oynanmış bir takım çocuk oyunları peşinde koşmaktadırlar. Fakat Bursa İşçisinin kesin kararlı olması REFERANDUM kaçaklarını dize getirecektir.

Yetki çalışmalarını biz burada sürdürürken Sendikamızın Araştırma ve Toplu Sözleşme Daireleri bu işyerlerinde yapılacak Toplu İş Sözleşmelerinin hazırlıklarına başlamıştır.

Ayrıca Sendikamızın Eğitim Dairesi de bu bölgede yapılacak eğitim biçimini saptama çalışmaları yapmaktadır.»

ANKARA'da KANUNSUZ LOKAVT

Ankara II. Bölge Temsilciliğimize bağlı Holsan Tarım Aletleri ve Makinaları San. A.Ş. işyerinde çalışan üyelerimiz adına Toplu Sözleşme yapmak için bir süre önce başlatılan görüşmelerin uyuşmazlıkla neticelenmesi üzerine oluşturulan Uzlaştırma Kurulu 4/3/1975 tarihinde kararını verdi.

Bunun üzerine işveren 19 üyemizin iş akdine son vererek kanunsuz lokavt uyguladı. 14/3/1975 günü yapılan toplantıda işveren kurul kararını reddedince sendikamızda kabul etmeyerek, 15/3/1975 günü alınan grev kararı, işverene ve ilgili yerlere bildirildi.

Yine aynı Bölge Temsilciliğimiz sınırları içinde Ankara, İstanbul Yolu 8 Km.'de kurulu Necati İcaza ait İvaz İmalât ve Taahhüt işyerinde kanunsuz olarak lokavt yapıldı.

27/2/1975 günü üye bildirimi yapılan işyerinde 28/2/1975 günü Temsilci Murat Beyazıt'ın iş akdi feshedildi. Aynı gün işverence 16 işçiye iş akitlerinin feshedildiği bildirildi. Bu hareketi protesto eden işçiler anılan işyerinde işi bırakmışlardır.

Eskişehir XII. Bölge Temsilciliğimize bağlı 300 işçinin çalıştığı Entil Endüstri Yatırımları ve Tic. A.Ş. işyerinde üyelerimiz adına yapılacak Toplu Sözlesme görüşmelerine 21/3/1975 günü başlanmıştır.

bize gelen işçi mektupları

Baştemsilcisi

Emekçi kardeşlerim,

Gün geçmiyorki, herhangi bir işyerinde bir işçi kardeşimizin eli kopmasın, ayağı sakat kalmasın ve hatta çocukları babasız kalmasın. İşte böyle durumlarda buna «İş Kazası» denilip geçiliyor. Ne varki bunlar hiçbir zaman kaza değildir. Bunun sebebide işçinin kendisi değildir. Çünkü hiç kimse ölmek istemez, elinin veya ayağının kopmasını arzu etmez.

İş kazalarının asıl sebebi patronlardır. Çünkü onlar fazla para gitmesin diye tehlikeli yerlerde emniyet tedbiri almazlar. Senin, benim hayatımız onlar için önemli değildir. Onlar sadece bizim sırtımızdan alacakları parayı düşünürler. Böyle iş kazası durumlarında da işi kitabına uydurup suçu kazaya uğrayan işçinin üstüne atarlar.

Bakın sizlere çalıştığım işyerinden bir örnek vereyim. 3 Şubat 1975 tarihinde işyeri preshanesinde çalışmakta olan kardeşimiz Sabri Ayrılmaz'ın iki parmağı kopmuştur.

Çünkü daha önceden burada kalıp muhafazası alınmamıştır.

Bunun üzerine ameliyattan 1,5 saat sonra kardeşimiz kendine gelmeden görevli polis tarafından rapor tutulmuş, işyeri preshane şefi ise «Suç İş Kazasını yapandadır.» ifadesini vererek, kendini kurtarmak istemiştir.

Onlar şimdilik kendilerini kurtarabilirler ama, işçi sınıfının bir gün soracağı hesaptan kurtulamıyacaklardır.

Güzel günler dileğiyle.

sendikacılığın doğuşu

Kemal SÜLKER

İşçi sendikaları, 18. yüz yılda İngiltere'de gerçekleşen sanayileşme devriminden sonra işçilerin aşırı derece sömürülmesi ve aşırı derecede iş kazalarıyla hayatlarını kaybedişleri üzerine işçilerce kurulan ve türü işçilerce yaratılan bir örgüt olarak tarih alanında görülmeye başlamıştır. Her ne kadar sanayileşme ile kapitalist üretim biçimi de ortaya çıkmışsa da, sanayi devriminden önce bazı Akdeniz ülkelerinde 14. yüzyılda bile kapitalistleşme örneklerinin görüldüğü de bir gerçektir. Ama asıl önemli olan İngiltere'de 1850 lerde tam anlamıyla başlıyan işçi emeğini aşırı derecede sömürme ve iş kazalarının yaygınlaşması, işçi sağlığının hiçe sayılması işçileri toplu eyleme götürmüş ve işçiler yaşama ve çalışma koşullarını düzeltmek, gerekince işverene (patrona) karşı direnmek için sendikaları kurmuşlardır.

Sanayi devriminin etkileri ve sanayileşme süreci Avrupa'da ve Osmanlı imparatorluğunda başka başka nedenlerle ayrı ayrı oluştuğu için bu memleketlerde sendikalaşma da ayrı tarihlerde ve ayrı adlar alarak gelişmiştir. İngiltere'de Trade-Union olarak bilinen işçi sendikaları Fransa'da syndicat olmuş, Almanya'da Arbeitnehmer denmiş, Osmanlı imparatorluğu döneminde Cemiyet adı kullanılmış, ancak 1906 da sendika kelimesi kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti döneminde 1924 lere kadar işçi örgütleri yaşayabilmiş, fakat sonraları işçilerin meslekî örgüt kurmaları engellenmiş. yasaklanmıştır. Ama işçilerin gizlice kendi aralarında meslekî örgütler kurduğu çeşitli duruşmalar ve tutuklamaların basına yansıyan haberlerinden anlaşılmıştır. 1938 yılında Cemiyetler kanununda yapılan bir değişiklik «sınıf esasına dayanan» dernek (sendika) kurma yasağını pekiştirmiştir. Fakat İkinci dünya savaşında «demokrasi cephesi» nin Mihver Devletleri denilen Almanya, İtalya ve Japonya'ya karşı ve bunların temsil ettiği faşizme, nazizme ve diktatörlüğe karşı zafer kazanınca ve faşizm ezilince Türkiye'de de tek parftili dönemin son verme zorunluğu doğmuştur. Bunun için 1946 yılında Cemiyetler Kanunu değiştirilmiş, 1938 yılında konulan «sınıf esasına dayanan dernek kurma» yasağı kaldırılmıştır. Bu da Türkiye'nin hem çok partili bir yaşama hem de işçi örgütlerinin serbestçe kurulması aşamasına kavuşulmasına yol açmıştır.

İşçi ve işveren sendikalarının niteliğini ve sınırlarını bir yasaya bağlamak isteyen hükümet, 5018 sayılı İşçi ve İşveren sendikaları ve sendikalar birlikleri hakkında kanun adını taşıyan metnin Mecisten çıkarılmasını sağlamıştır. Böylece 1946 yılında işçilerin kendiliklerinden kurduklarí özgür sendikaların Aralık 1946 yılı ortasında Sıkıyönetim Komutanlığınca kapatılmasından sonra Türkiye sendikacılığı 5018 sayılı yasa ile yeni bir döneme girmiştir. Bu yasada sendikaların grev hakkı, toplu sözleşme hakkı yasaklanmış olduğu için 1947 sendikaları 1960 yılına kadar cılız ve etkisiz kalmışlardır. Ancak 27 Mayıs 1960 hareketi Türk toplumunu ilerici ve işçi haklarını tanıyan bir Anayasaya kavuşturmuştur. 1870'lerden beri işçilerin ve doğal müttefiklerinin yaptıkları açık-kapalı sosyal mücadele, grevler ve örgütlenmelerden esinlenen 1960 sonrası egemen güçleri, Anayasaya işçilerin özgürce sendika kurma ve grev yapma ve işverenlerle toplu sözleşme yapabilme haklarını Anayasal haklar olarak tanımıştır. Bundan sonradır ki işçi sendikaları, işçi sınıfının ekonomik örgütü olarak başarılı bir çalışma yaşamına kavuşmuştur.

Sendika, işçilerin teker teker patronlara karşı yaptıkları hak mücadelesinin verimsizliği, gurup gurup işçilerin sömürüye karşı çıkışının istenen sonucu doğurmaması, kitle halinde işten çıkarmaları önleyememesi üzerine bilinçlenen işçilerin örgütüdür. Önce fabrikalardaki tüm işçilerin, giderek aynı işkolundaki bütün işçilerin, sonra ayrı ayrı şehirlerde ve yerlerde kurulan işçi sendikalarının bir merkezde toplanması ve federasyonlar kurması denenmiştir. Ama bununda yeterli olmadığı görülünce ulusal sendikalarda birleşme ve o ülkenin bütün sendikalı işçilerinin bir üst örgütte toplanması güçlenmesi gerekmiştir. Tek ses halinde haklarını arama ve elde etme şeklindeki örgütlenme yani konfederasyon kurma gerek ve zorunluğu doğmuştur. Böylece kişisel ve kişi kişi mücadele, yerini topluca hak elde etmeye dönüşmüş ve zafer işçi sınıfının olmuştur. İşçiler kendi sınıflarının meslek örgütü olarak gerçek işçi sendikalarında toplanıp yeni haklar sağlama yoluna gire girе insanlık onuruna yakışır bir yaşama kavuşur. İnsanın insanı sömürmesi düzeni, yerini tarih içinde köleliğin, serfliğin sona ermiş olması gibi bir gelişme aşamasından sonra başka bir döneme bırakır.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ TARİHİ

(Vardiya yayınlarından alınmıştır)

GİRİŞ

Türkiye'de işçiler, 1835'den önce fabrikalarda çalışmıyorlardı. Dağınık biçimde el tezgahlarında ve toprakta çalışıyorlardı. Bir işyerinde çok sayıda işçi bulunmuyordu. Bildiğiniz ilk fabrika, bu tarihte Feshane fabrikası olarak kuruldu. Birçok işçiyi çatısı altında topladı. Böylece işçiler ilk kez, fabrika sahiplerine karşı topluca emeklerinin hakkını almak üzere, doğal mücadelelerine de başlamış oldular.

O tarihten bu güne kadar işçiler, değişen ve gelişen isteklerde bulundular. Başlangıçta etkileri küçük görülen işçi mücadeleleri, birikerek, üst üste yığılarak Türkiye İşçi Sınıfının «sınıf mücadelesini» oluşturdular.

Öte yandan işilerin mücadelesi devamlı kırılmak, durdurulmak istendi. İşçilerin haklı mücadelesini engellemek isteyenler yerli ve yabancı işverenlerdi. İşverenler, bu istekleri yerine getirmemek için her zaman devlet gücünü kullanabilmişlerdi.

Hiçbir işveren, işçilerin mücadelelerinden kaçınmak için fabrikasını kapatamazdı. Yahut işçilerin isteklerinden çekinerek yeni fabrikalar açmaktan vazgeçemezdi. Çünkü fabrikasyon üretimin kârı, işçilerin yaratacağı tehlikeden çok daha cazipti. Ayrıca ufak tezgahlarda üretim yapmaktan da çok kâr bırakıyordu. Bu nedenle kârdan faydalanmak isteyen yerli ve yabancı sermaye sahipleri, memleketimizde yeni yeni fabrikalar, işletmeler açmak zorunda idiler. Bu, gelişmenin bir gereğiydi. İşçilerimiz çığ gibi büyüdü. Dolayısıyla üretimleri çoğaldı. Böylece fabrikalar arttı, sermaye büyüdü. Artık bu gelişme bütünüyle işçilerin yarattığı bir sonuçtu. İşçilerin sayıları artarken, mücadelesi büyüdü, istekleri de arttı. Tüm ürettiklerinin karşılığını almak için verdikleri mücadelenin haklılığı da güç kazandı. Toplumun asıl yapıcı bir kesimi olan işçiler ekonomik, demokratik, sosyal ve siyasal haklarına da kavuşmak istediler.

Kârdan pay, işgününün kısaltılması, iş garantisi, sigortalanma, iş güvenliği, çocukların ve kadınların hakları, ücretli izin, hafta tatili, sendikalaşma, referandum, toplu sözleşme, grev, genel grev, partileşme, yönetimde söz ve karar sahibi olmak gibi ekonomik, demokratik, sosyal ve siyasal hakları için mücadele verdi...

İşçi sınıfı, bu hakların hepsi için aynı anda mücadele vermedi. Başlangıçta işyeri şartlarının düzelmesi, ücretlerin artması, çalışma süresinin kısaltılması gibi isteklerde bulunurken, bugün yönetimde söz ve karar sahibi olmak istemektedir. Günümüzde bu isteklerden bir kısmını elde etmiş, bir kısmı için ise mücadelesini sürdürmektedir.

İşçilerin karşısında hangi malın ne kadar miktar üretileceğine ve işçilere ne kadar ücret ödeneceğine karar veren insanlar, yani işverenler, değişen zaman içinde ayrı sınıfların temsilcileri olmuştur. Başlangıçta patron olarak işçilerin karşısında padişah, yani devlet vardı. Daha sonra yabancı işverenler buna eklendi. Bir süre sonra büyük devlet memurları da patronluk yapmak istediler. Bir kısım tüccarlar, toprak ağaları, çok daha sonraları da yerli sanayiciler işçilerin patronu olarak, yönetimde söz ve karar sahibi olmak için birbirleriyle kavga verdiler. Fakat birbirleriyle yaptıkları kavga, işçilere karşı birlik olmalarını, hiçbir zaman engellemedi. İşçiler kavganın nedeni olan ürünü yarattılar. Yarattıkları ürünün kârından pay istediler. Bütün haklarına kavuşmak istediler, örgütlenmek istediler. Bütün bu istekleri karşısında hakim olan ve birbirleriyle kavga eden yönetici sınıfların tamamını bir bütün halinde karşılarında buldular.

Türkiye işçi sınıfının tarihini anlatırken, değişen ve uğruna mücadele verilen istekleri göstermek ve hakim sınıfların bu isteklere karşı nasıl tavır aldıklarını anlatmak istedik.. Zaten tarih dediğimiz şey de sınıfların birbirleriyle mücadeleleridir.

TEKSTİL 55 İŞYERİNDE GREV KARARI ALDI

Tekstil İşçileri Sendikası (TEKSTİL) ile Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası arasında 6 aydır sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmıştır.

12 Mart 1975 günü Bölge Çalışma Müdürlüğünde yapılan uzlaştırma toplantısına İşverenler Sendikasının katılmaması grev kararı alınmasına sebep olmuştur.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkanı Rıza Güven: «Bilindiği gibi Tekstil İşçileri Sendikası ile Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası arasında altı aydır devam eden toplu sözleşme görüşmelerine sendikamız 55 işyerini temsilen katılmaktadı. İşverenler Sendikasının, ülkemizin içinde bulunduğu siyasal çıkmazdan yararlanmak istemesi görüşmelere öneri getirmemesi, sendikamızın önerilerini tartışmaya yanaşmaması ve sürekli olarak oyalama taktitlerine başvurması görüşmelerin uyuşmazlıkla sonuçlanmasının tek temel nedenidir. Sendikamız bu durum karşısında aldığı grev kararını başarıyla yürütecek ve zafere ulaştıracak güçtedir.» demiştir.

LASTİK-İŞ

Genel Yönetim Kurulu Toplandı

11-12 Mart 1975 günlerini kapsayan Lâstik-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu toplantısı çeşitli sendikal, yurt ve dünya olaylarını görüşmüş ve kamuoyuna aşağıdaki duyurusunu iletmeye karar vermiştir. Duyuru özetle şöyledir.

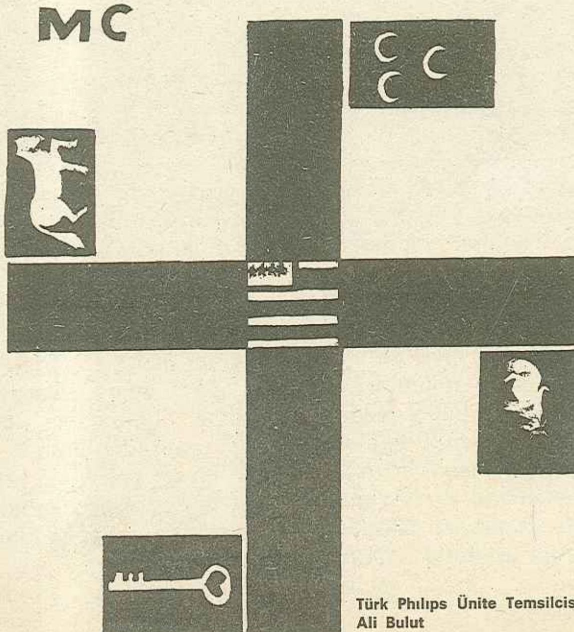
«Çağımız kapitalizmin çöktüğü, emperyalizmin hiç durmaksızın gerilediği, bağımsızlıktan, demokrasi ve sosyal ilerlemeden yana olan güçlerin sürekli olarak güçlendiği bir çağdır.»

Milliyetçi cephe adıyla halkımızın karşısına çıkanlar, memleketimizi bu günlere düşüren işte böylesi dışa bağımlı ve halk aleyhtarı bir ekonomi-politikanın devamını isteyenlerdir.

Teşkiline çalışılan bu gayrimilli sermaye cephesi, bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de halkımızın hiçbir sorununa çözüm bulamıyacak bilakis dışa bağımlılığımızı daha da arttırarak sermayenin halkımız üzerindeki tahakkümünü perçinleyecek ve bu uğurda, kazanılmış tüm demokratik hak ve hürriyetleri daha da kısıtlama yoluna gidecektir.

Türk-İş'in şu günkü yönetimi, gayri-milli sermaye cephesiyle ittifak içindedir. İşçi sınıfımızın politik hayatta etkin bir güç olmaya doğru hızla yol alması, bilinçlenmesi DİSK'i güçlendiriyor.

Gerçek kurtuluşa doğru yol alabilmenin önde gelen koşulları, geçmiş sağ iktidarlarca imzalanan tüm ikili anlaşmaları halkımızın mutluluğu için iptal etmektir.»

Türk Philips Ünite Temsilcisi
Ali Bulut

HÜRCAM-İŞ

Mersinde kurulu Anadolu Cam Sanayii işyerinde çalışan 1350 işçiden 850'si Kristal-İşten ayrılarak Hürcam-İş sendikası saflarına geçtiler.

Kristal-İş sendikası, tarafından toplu sözleşmenin getirdiği hakların kısıtlanması üzerine Hürcam-İş sendikası bu hakların verilmesi doğrultusunda gerekli girişimlerde bulunmadktadır.

Ayrıca SEKURİT CAM SAN. A.Ş. işyeri ile HÜRCAM-İŞ sendikası arasında 1.1.1975 tarihinde başlayan toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 10.3.1975 tarihinde uyuşmazlık zaptı tutulmuştur.

Hürcam-İş sendikası Mersin şubesinin 1. Olağan Genel Kurul Kongresi, 16.3.1975 tarihinde yapılmıştır. Katılma oranının % 75 olduğu genel kurul kongresinde yapılan seçimle, şube başkanlığına, Hüseyin Gökçe, Başkan Vekilliğine, Tevfik Bozkurt, Şube Sekreterliğine, Cafer Dündar, Muhasipliğe, Adem Koçer getirilmişlerdir.

KİMYA-İŞ

KİMYA İŞKOLUNDA YAPILAN İLK REFERANDUMU KİMYA-İŞ SENDİKASI KAZANDI

Gebze'de kurulu Teknik Kimya Koll. Şti.'nde gizli oy açık sayım ilkesi ile yapılan referandumu DİSK'e bağlı KİMYA-İŞ Sendikası kazanmıştır. KİMYA-İŞ Sendikası bu işyerinde tüm işçileri üye kaydetmesine rağmen, İzmit Bölge Çalışma Müdürlüğü Kimya-İş Sendikasına üye olan işçilerin sayısını gözönüne bile almadan yetkiyi Yasalara ve Çalışma Bakanlığının Genelgelerine aykırı olarak işyerinde bir tek üyesi olmayan MİSK'e bağlı Türpek-İş Sendikasına vermiştir. Yapılan itiraz üzerine ilgili Mahkemece işyerinde gizli oy açık sayım ilkesi ile referandum kararı alınmıştır.

İşyerinde yapılan referandumda tüm işçiler KİMYA-İŞ'e oy vermişlerdir. Böylece Kimya İş kolunda gizli oy açık sayım ilkesi ile yapılan ilk referandumu KİMYA-İŞ Sendikası kazanmıştır.

KİMYA-İŞ SENDİKASI AMERİKA'LILARA AİT BİR PETROL KUYUSUNDA GREVE BAŞLADI

DİSK'e bağlı KİMYA-İŞ Sendikası, Diyarbakır-Hazro-Silvan da kurulu Alaaddin Middle East Ltd. Şti. adlı bir Amerikan şirketine ait petrol arama ve sondaj işyerinde greve başlamıştır.

Ücret ve ikramiye konularında direnip Sendikayı oyalamak isteyen işveren, Sendikanın almış olduğu grev kararını etkili bir biçimde kullanmasını önlemek için grev başlamadan önce petrol sondai kuyusunu Silvan'dan söküp kaçırmaya uğraşmıştır. Kimya-İş Sendikasına üye 40 işçi dün akşamdan itibaren Amerika'lılara ait olan bu işyerinde greve başlamıştır.

HABERLER HABERLER
haberler.haberler.haberler

Daha önceki ajanslarımızda, toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlandığını bildirdiğimiz HOLSAN Tarım Alet ve Makinaları San. işyerinde, uzlaştırma kurulunca veriler kararın önce işveren ve bunun üzerine de sendikamız tarafından reddedilmesi üzerine anılan işyerinde sendikamız 15.3.975 tarihinde grev kararı almıştır.

I. Bölge Temsilciliğimize bağlı ÖRSÇELİK SOFRA EŞYA Fab. İmbat Mak. San., Kore Çelik Eşya Fab. işyerleri ile anılan işyerlerinde çalışan üyelerimiz adına sendikamız tarafından başlatılan toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine oluşturulan Uzlaştırma Kurulu çalışmaları halen devam etmektedir.

Yine bu bölge temsilciliğimize bağlı ERGAT Mak. San. Koll. Şti. işyeri ile sendikamız arasında yapılacak toplu sözleşme görüşmelerine 25.3.1975 tarihinde başlanacaktır.

VII. Bölge temsilciliğimize bağlı Çelik San. A. Ş. ve GAZ ALETLERİ A.Ş. işyerleri için yapılan toplu sözleşme çağrısı, sendikamız lehine sonuçlanmış olup, bu işyerleri ile sendikamız arasında yapılacak toplu sözleşme görüşmelerine önümüzdeki günlerde başlanacaktır.

Bu amaçla GAZAL A.Ş. işyeri için 30.3.1975 pazar günü saat 14.00 de Karaçetin Düğün salonunda bir taslak toplantısı düzenlenmiştir.

Yine bu bölge temsilciliğimiz sınırları içinde İzmit - Derince'de kurulu SABRİ EKMEN imalat işleri işyerinde çalışan işçilerin saflarımıza katılması üzerine bu işyerinde toplu sözleşme yapmak üzere sendikamız, Bölge Çalışma Müdürlüğü nezdinde gerekli prosedürleri yerine getirmiş olup, nisan ayında toplu sözleşme görüşmelerine başlanacaktır.

İŞSİZLİK

Çimen Turan

Çalışmak üzere bir iş arayıpda bulamayan, bu yüzden geçimini sağlayacak bir işte çalışmayan insanlara işsiz denir.

İşsizliğin sebebi kapitalist düzendir. Kapitalist düzenin sebep olduğu her olay gibi, işsizliğin sonuçları da en başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin aleyhinedir.

Ölümler, doğumlardan daha az olduğu için ülkelerin nüfusları devamlı artmaktadır, bu nüfus artışı hem şehirler için hemde köyler için söz konusudur. Nüfus artışı ile birlikte işsizliğin sebeplerini meydana getiren olaylar köylerde ve şehirlerde başka başkadır.

Köylerde, ailelerin sahip olupta geçindikleri topraklar, miras yoluyla paylaşıla paylaşıla küçülmektedir. Bu gün bir köylü ailesine eskiden düşen toprak miktarından daha küçük bir miktar toprak düşmektedir. Aile başına düşen toprak küçüldükçe de o aile fertlerini besleyemez duruma gelmekte, ailenin genç fertleri beslenebilmek için iş bulmak, iş bulmak için de büyük şehirlere göç etmek zorunda kalmaktadır. Bu arada küçük topraklı köylüler topraklarını büyük toprak sahiplerine satmak zorunda kalmakta, bu da zengin köylülerin ellerinde ki toprakların büyümesine sebep olmaktadır. Elindeki toprak miktarı büyüyen köylüler ise bu toprakları işletebilmek için ücretli tarım işçisi yerine, daha kârlı olduğu için tarım makinaları kullanmayı tercih etmektedirler. Böylece toprağı çok az olduğu için beslenemeyen veya topraksızlaşan köylüler için şehirlere gidip iş aramaktan başka bir çare kalmamaktadır. Tarımdaki makinalaşma, topraksızlaşma ve toprak parçalanması sonucu köyden gelip iş arayan insanların yanında, şehirlerin mevcut nüfuslarıda artmaktadır. Bütün bunlara daha önce şehirlerde küçük sermaye sahibi olup, ticaret veya imalatçılıkla geçinen kişilerin büyük sermaye sahiplerinin rekabeti sonucu iflas ederek, işçilik yapmak üzere iş aramaları eklenirse, şehirlerde iş aramakta olan yüzbinlerce insanın ne sebeplerle işsiz kaldığı açıkça anlaşılır.

Tarımda toprağını kaybeden veya elindeki küçücük toprakla artık beslenemeyen veya tarım kesimine girmiş bir tarım makinası yüzünden mevcut işini kaybetmiş onbinlerce insanın iş aramak üzere şehirlere akın etmesi ile birlikte ve aynı zamanda bir olay daha gerçekleşmektedir. O da şudur: hergün şehirlerde yeni yeni fabrikalar açılmakta veya mevcut fabrikalar büyümekte böylece her gün yeni yeni iş imkânları doğmaktadır. İşsizlik problemi bütün bu açılan veya büyüyen iş yerlerinin varlığına rağmen sürmekte üstelik işsizlik sayısı gittikçe artmaktadır. Bu durum, köylerden gelen veya şehirlerde iş aramaya başlayan kişilerin sayısındaki artışın, yeni açılan iş imkânlarında ki artıştan çok daha fazla olduğunu gösterir. Yani işçiler için açılan iş imkânları, işsiz kalarak iş arayan insanların sayısından daha azdır. Bu yüzden işsiz sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

İşsiz sayısındaki artışın en önemli sebebi, patronların sermayelerinin artması yani zenginliklerinin artmasıdır. Bu şöyle olmaktadır: patronlar işçiler tarafından üretilen değere el koydukça zenginleşirler yani sermayeleri artar. Sermayeleri arttıkça da daha çok makina kullanırlar. Daha fazla makina kullanılması ise, aynı sayıdaki işçiyle daha fazla üretim yapmak yani emek verimliliğini yükseltmek demektir. Daha fazla makina kullanılıp, emek verimliliğinin yükselmesi sonucu işsiz kalan insanlara yeni çalışma imkânları sağlayacak tedbirler alınmayınca, işsizlik gittikçe artar. Sermaye sahiplerinin esas amacı kârlarını arttırmak olduğu için, yatırımları bütün toplumun çıkarları doğrultusunda değil, kendi şahsi çıkarları doğrultusunda gerçekleştirirler. İşçilerin yaptıkları işleri mümkün olduğu takdirde makinalara yaptırmayı tercih ederler. Oysa ekonominin merkezi bir plâna uygun olarak yönlendirildiği sosyalist ekonomilerde, verimlilik artışı sağlayacak makinalaşma gerçekleştirilirken bu olay sonucu ihtiyaç kalmayacak işçilerin hangi işlerde çalışacakları plânlanır. İşsizlik doğmadan önlenir.

Kapitalist düzenlerde her zaman büyük bir işsizlik kitlesi vardır. Buna yedek sanayi ordusu denir. Yedek sanayi ordusunun her zaman mevcut olması sermaye sahiplerinin işine gelir. Bu yüzden kapitalist ülkelerde işsizliği bir miktar olsun azaltabilecek tedbirler bile alınmaz. Çünkü, sermayedarlar çalıştıkları işçilere karşı, işsizleri bir tehdit aracı olarak kulanırlar. Ücret artışı isteyen işçilere, fabrika kapılarında çok düşük ücretlerle çalışmaya hazır bir sürü insanın beklediğini, ücret artışında ısrar edilirse, çalışmakta olanlar yerine işsizleri alıp çok daha ucuza çalıştırabileceklerini hatırlatırlar.

YORUM

Baştarafı 1. sayfada

Referandum yolu ile kendilerinin yok olacağını bilen sarı sendikalar, referandumun yasalaşmaması ve uygulanmaması için çeşitli küçük oyunlara başvurmakta ve referandumdan kaçmaktadırlar.

Bilindiği gibi geçtiğimiz aylarda saflarımıza katılan BEKO-TEKNİK işyerinde yetkili sendikanın saptanması için, mahkemece referandum kararı verilince, bu işyerinde yetki iddiasında bulunan Cevher-İş sendikası referandumdan kaçmış ve yetki iddiasından vazgeçtiğini bildirmiştir.

Yine Türk Demir Döküm, Presiz ve geçtiğimiz günlerde ECA işyerinde yapılan Referandum sonucunda, işçilerin sendikamız lehinde oy kullanmaları üzerine, kendi iş kolumuzda faaliyet gösteren sarı sendikalar, büyük bir telâşa kapılmışlardır.

Şimdi onlara en büyük ve unutamıyacakları dersi, BURSA İŞÇİSİ verecektir. Çünkü Bursa'da kurulu Renault, Tofaş, Mako, SKT ve Robert Bosch işyerlerinde de Referandum yapılacaktır.

NETAŞ İŞÇİSİ

Baştarafı 1. sayfada

ceğiz. Tüm olanaklarımızla onlarla beraberiz. Bu haklı direniş sadece NETAŞ işçilerinin değil, tüm işçi sınıfının davasıdır.» diyerek yardım kampanyasına katılan işçilere NETAŞ İşçileri şöyle seslenmişlerdir:

«Tüm işçi arkadaşlarımızın davamızı kendi davaları olarak benimsediklerini gösteren bu davranışları gücümüze güç katmıştır. Bizlerde NETAŞ işçileri olarak davamız zaferle sonuçlandıktan sonra tüm emekçi arkadaşlarımızın her türlü haklı mücadelesinde bütün olanaklarımızla onlarla yan yana, omuz omuza olacağız.»

Ayrıca NETAŞ işçileri; 17/3/1975 günü CHP Milletvekillerinden Doğan Öztunç, Ali Nejat Ölçen, Soner Can'ın kendileriyle görüştüklerine değinerek, milletvekillerinin direnişi yasal ve haklı bulduklarını en kısa zamanda bu olayı parlementoya götüreceklerini ve bu direnişin tek sorumlusu olarak işvereni gördüklerini söylemişlerdir.

ÖRNEK BİR KARAR

Baştarafı 1. sayfada

edilmesi için» Bursa Bölge Çalışma Müdürlüğü bu iş yerlerinde referandum yapılmasına karar vermiştir. 17-III - 1975 tarihli karar yanen şöyledir.

Ülkemizde, çalışanların yaşamını Anayasanın öngördüğü insanca yaşama düzeyine çıkarmak, çalışanların ekonomik ve yasal sorunlarını çözümlemek amacı ile demokratik rejimin temel kurallarından biri olan toplu iş sözleşme düzeni, on yılı aşkın bir süre önce 275 sayılı Yasa ile kabul edilmiştir. Toplu sözleşme düzeni, çalışanların ekonomik kaderlerini etkileyen kararlarda söz sahibi olmasıdır. 275 sayılı Yasa ile getirilen toplu sözleşme düzeninde işçi, çalıştığı işyerinde ekonomik ve sosyal koşullarını saptama hakkını üyesi bulunduğu ve çoğunluğu temsil eden yetkili sendika ile kullanmaktadır.

275 sayılı Yasa ile, işçinin ekonomik ve sosyal koşullarını saptama hakkı çoğunluğu temsil eden sendikaya verilmişse de Yasada bulunan boşluklar nedeniyle uygulamada çoğu kez işçiyi, çoğunluğu temsil etmeyen sendikaların, işçilerin özgürce seçerek örgütlenmediği sendikalar tarafından temsil edilmesine olanak sağlamıştır.

Sendikaların, belgelerin sahteliğine ilişkin savlarını çözümlemeye Müdürlüğümüz yetkili olmadığından ve ibraz ediien belgeler üzerinden işçinin özgürce secip örgütlendiği çoğunluğa sahip sendika saptanamadığından, yetki uyuşmazlığına çözüm getirecek karar verme olanağı bulunamamıştır.

Müdürlüğümüzün görevi, çalışma hayatının sorunlarını çözümlemek, işçi ve işveren ilişkilerini ahenkleştirmek ve çalışma barışını sağlamaktır.

Açıklanan nedenlerle Müdürlüğümüzce verilecek bir karar işyerinde çalışma huzur ve barışını olumsuz yönde etkilemiş olacağından:

a) Belge ibraz etmeyen Türk Metal-Sendikasının çoğunluk yönünden yapmış olduğu itirazların reddine,

b) Çağrıda bulunan Çağdaş Metal-İş Sendikası ile Maden-İş Sendikasının, işyerinde çalışan işçilerin serbest iradelerine başvurma yolu ile işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi bağıtlamaya yetkili sendikanın saptanması konusunda iş mahkemesine başvurma haklarının saklı bulunduğuna, 275 sayılı Yasanın 11. maddesi uyarınca itirazı mümkün olmak üzere karar verildi. 17/3/1975

MADEN-İŞ
DİSK'e bağlı Türkiye Maden- İş Sendikası adına
Sahibi : Kemal TÜRKLER
Sorumlu Yönetmen : Kudret YILDIRIM
Yazışma ve Yönetim Yeri : Barbaros Bulvarı No: 58 Beşiktaş-İstanbul
Telefon: 48 50 74-48-50 75 48 50 76
BU SAYI 60.000 ADET BASILMIŞTIR.
BASKI AND OFSET BASIMEVİ .

MÜCADELEMİZ EKONOMİK VE POLİTİKTİR

ÇÜMİTAŞ GREVİ

ÇÜMİTAŞ GREVCİLERİNDEN İSMAİL EROL

Bugün buraya işçiler olarak dertlerimizi konuşmaya ve halletmeye geldik. Toplu İş Sözleşmesi meselemiz de ve bunun ötesinde daha büyük meselelerimizde yüzde yüz başarıya ulaşacağımıza inanıyorum. Çunki, bir toplu sözleşmenin başarıya ulaşması için, iki şart vardır: Birincisi işçilerin birliğidir. İkincisi de sendikanın gücü..

İşçler olarak bizler, sıkılmış bir yumruk gibiyiz. Ve yine inanıyorum ki, Çukurovanın, hatta Türkiye'nin en iyi sözleşmesini yapacağız.

Sendikamız ise, Türkiye,de, işçileri satmayan, gerçek işçi sendikalarından biridir. İşçi tüccarı, Teksif yöneticileri her gün övünmektedirler, Orta doğunun en büyük sendikasıyız diye. Yalandır. Daha geçen haftalarda bu sarı sendikanın başı, Adana spor salonunda Bossalı Güney Sanayii işverenler sendikasının 75 milyon liralık grev fonu olduğunu söyliyerek işçiyi korkutmaya çalıştı. Kendi işçi tüccarlıklarına maske takıyorlar sarı sendikacılar. Oysa sendikamız Maden-İş, tabanının yönetimindedir. Sendika gangasterlerinin değil... İşte bunun için, kendi birliğimiz ve sendikamızın gücü sayesinde bu bölgenin en iyi sözleşmesini imzalayıp, sarı sendikacıların yüzüne çarpacağız. Sözleşme öyle değil, böyle imzalanır diyeceğiz.

Arkadaşlar, toplu sözleşmeler yolu ile patronlara karşı verilen mücadele, sadece sendikal mücadeledir. Yani ekonomik mücadeledir. Bu mücadele ile emeğimizi daha fazla ücretle satmaya çalışacağız. Daha fazla sosyal hak almaya çalışacağız. Ama biz işçiler, ekonomik mücadele verdikçe ücretlere zam aldıkça, patronlar da fiatlara daha fazla zam yapıyorlar diyeceksiniz. İşte bu noktada fabrika fabrika mücadele etmekle kurtulamıyacağımız, bütün işçi sınıfı olarak mücadele etmemiz gereği ortaya çıkar. Yani bütün işçilerin mücadelesi ortaktır. Biz işçiler hepimiz birbirinden ayrılmıyan kardeşleriz. Kardeş diye, sadece aynı anadan babadan olanlara denmez. Çoğumuzun babası ya işçidir yada köylü. Hepimiz gecekondularda otururuz, biz işçiler çalışmazsak yaşıyamayız, çocuklarımız aç kalır. Yani arılar gibi çalışan biz işçilerin dertleri ortaktır, kederleri ortaktır neş'esi ortaktır.

Tek tek işçiler hiçbirşeydir. Bütün olarak işçiler her şeydir. Dünyayı mutluluğa ulaştıracak tek devrimci sınıf, işçi sınıfıdır. Türkiye'yi kurtaracak sınıf, işçi sınıfıdır. İşte bu da biz işçilerin mücadelesinin ne kadar önemli ve vazgeçilmez olduğunu gösterir. İşte bu mücadeleye siyasi mücadele denir.

Sarı sendikacılar, patronlar, siyaset kötü şeydir, işçiler siyasetle uğraşmasın demektedir daima. Çünkü işçiler siyasetle uğraşmazlarsa, bu efendiler, düzenlerini işçilerin sırtından geçinerek sürdürmüş olacaklardır. Siyaset yapmıyalım demek te bir siyasettir arkadaşlar... Bugün dünyada 4 yaşından büyük olan herkes siyaset yapmaktadır. Düşünmek bir siyasettir. Yemek, içmek, giyinip gezmek bile bir siyasettir.

Ortak derdi olan insanlar birleşerek bu derdi tedavi ederler. Bir kişi tek başına uçak yapamaz, tren, demiryolu, radyo yapamaz. Bir insan tek başına hiçbir şey yapamaz. İnsanlar hep birlikte tabiatla mücadele ede ede bugünkü teknolojiyi kurmuşlardır. Mevcut yeni üretim sayesinde topluca çalışmaya mecburdurlar. Yaşamaları için birlikte çalışmaları şarttır.

Ama yaşamaktan kastettiğim, kaplumbağa gibi sürünerek yaşamak değildir. Patronlara sadık köpeklik yaparak, masalarından artan kemikleri sıyırarak yaşamak, adı üzerinde köpeklik değil de nedir? İnsanca yaşamak için yiğit olmak, erkek olmak gerekir.

İşçinin yaşama felsefesi, şairin dediği gibi, YAŞAMAK BİR AĞAÇ GİBİ TEK VE HÜR VE BİR ORMAN GİBİ KARDEŞCESİNE sözlerinde özetlenmiştir. Ölmek için yaşamak değil, insanca yaşamak için ölmekdir yiğitlik.

Arkadaşlar, bir zamanlar yeryüzünde firavunlar vardı, bunların binlerce milyonlarca köleleri vardı. Yok oldular, Derebeyleri, krallar, padişahlar, mihraceler, imparatorlar vardı, yok oldular.

İnsanlar tabiatla mücadele ederek tekniği ve bilimi geliştirirken aynı zamanda kendi içlerinde çıkan sömürücü sınıf ve zümreleri silip süpürüp tarihin çöp sepetine atmışlardır.

Biz işçiler, şimdilik sarı sendikayı çöp sepetine attık. Gücümüzü Türkiye işçi sınıfının gücü ile birleştirdik. Devrimci sendikamıza devrimci bir kale daha kazandırdık.

DİSK'in saflarında, sarı sendikaları yıka yıka, sömürüyle mücadele ede ede, haklarımızı ala ala elele yürüyeceğiz. Toplu sözleşmeler yaparak, grevlere çıkarak daha fazla ücret almak için mücadelemiz, işçi sınıfı olarak iktidara gelene kadar sürecektir. O zaman, kendi iktidarımızı kurduğumuz zaman, patron da işçi de biz olacağız.

İşçi sınıfının bu birbirinden ayrılmayan ekonomik ve siyasal iktidara gelmek için verdiği siyasi mücadelede başarılar diler.

Mini mini cocuklarımızın yarınları için, bütün insanlığın özgürce güzel yarınlarını kurmak için zafere kadar sürsüreceğimiz mücadeleyi kutlarım.

CAN UYAN DOST UYAN

Kulak ver bana grevci dostum
Hakkını alıncaya dek dayan,
Hakkını ararsan alırsın çünkü
Can uyan, gardaş uyan, dost uyan...
Biziz bütün değerleri yaratan
Patrondur bu değerlere el koyan
Sarıl, kenetlen, birlik ol, çözülme
Can uyan, gardaş uyan, dost uyan...
Sen ey Anadolu Döküm grevcisi
1 Ocak 1974 sözleşme feshi,
24 Nisan 1974 greve başlayan,
Can uyan, gardaş uyan, dost uyan

Grevci BAKİ KAPLAN
Anadolu Döküm işyeri
Baştemsilcisi

ANADOLUDÖKÜM GREVİ

DÖKÜMAY GREVİ

BENDEN BİLMEYİN HASAN HÜSEYİN

İstanbul'da bir fabrika
fabrikayı ben koymadım oraya
ben diyorum ki size
İstanbul'da bir fabrika
fabrikayı işçiler çalıştırır
işçileri bir milyoner
ben diyorum ki size
fabrikayı işçiler çalıştırır
grev gittikçe büyüyor
grevi ben istemiyorum
ben diyorum ki size
grev gittikçe büyüyor
bini boşaldıkça biri doluyor
binini ben boşaltmıyorum
ben diyorum ki size
bini boşaldıkça biri doluyor
bu düzen beyler düzeni
bu düzeni ben yapmadım
ben diyorum ki size
bu düzen beyler düzeni
ortalık gitgide karışıyor
ortalığı karıştıran ben değilim
ben diyorum ki size
ortalık gitgide karışıyor
birgün kıyamet koparsa
kıyamet kopsun istemiyorum
ben diyorum ki size
birgün kıyamet koparsa
gençler kuytularda
öpüşüyorlar
marulun vakti geçti
şimdi karpuzlar kızaracak
ardından fındık fıstık
ardından ayva
ayvayı sarartan ben değilim
ben diyorum ki size
gençler kuytularda
öpüşüyorlar
ayvanın vakti

GEL KARDEŞİM

Gel kardeşim, illetleri bir bir bulalım gel
Emekçiyi saran dertlere derman olalım gel
Dalgıç gibi enginlere birden dalalım gel
Kurtulalım bu cefaden hem kurtaralım milyonları gel
Kurtulmayı insan, yine zannetsede hülya
Gerçekleşecek bizdeki manâda bu rüya
Adeletle, huzur, sulh ve sükûn bulmalı dünya
Ezilmiş, sömürülmüş kardeş, kurtulmalı keza
Tard etmeli bizleri ezenleri artık aralardan
Hak sahibi kurtulmalı bu cefalardan
Müzminleşerek kangren olmuş yaralardan
Yatmakta olan hastayı canlandıralım gel
Düşman ile, Dost kim? bunu farketmeliyiz biz
Sömürüldüğümüzü bütün kalblere zerk etmeliyiz biz
Hal böyle giderken nasıl susalım gel
Mertçe öz davamıza parmak basalım gel.

MURAT TOKMAK
(Magirus Otobüs Fabrikası Baştemsilcisi)

ELEKTROMETAL GREVİ